

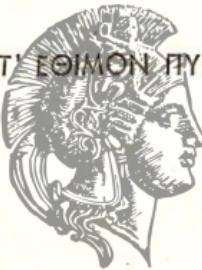
22
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α ΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Σεπ. 1969 / Σεπτ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... κωνσταντινούπολη, Ἐπαρχίας Αιγαίου, Νομοῦ Μαριώτας
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ζαρέιρης Απόθετος .. ἐπάγγελμα Διδάσκαλος .. Ταχυδρομική διεύθυνσις κωνσταντινούπολης Βεροίας. Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον .. 1
3. Ἀπό ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γεώργιος Φελεκίδης .. Ιωάννης Παντελῆς ..
 ἡλικία .. 50 .. γραμματικὴ γνώσεις .. Απόδοσης ..
Απομνημονία .. τοτος καταγωγής .. Πόντος ..
Μ. Αγίας ..
 β) ὄνομα τοῦ ηγετοῦ Νικόλαος του Σπυρίδην .. ΑΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Μποριάτια, Νικίνει, Μαλιά Ηδαπτ., Ιτιά, Γκαρλίμη, Αχίν, Τρίξ, Αγιος Αθανάσιος, Ηγούμενος, Καλιέργην. Υπήρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατά χρονικὰ διαστήματα ;
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἴδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἐλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. Σαιούτηκονος Εγλανιας .. α). Αδελάχοι, Τειουπελη. β). Αδελάχοι, Καρεγελεργίδες .. γ). Βέροιας .. δ). Κάροικος ..
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετά τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διαινεμούμενης ὑπ' αὐτῶν μετά τὸν θάνατόν του ; Όχι..... δε..... κάθι..... τικνεν..... μετρ..... τέν..... μάτου
και..... χωρισμό..... ακρ..... τέν..... θινοχίνηα,..... παραχωρήτου τού τού μερίδιο του. ..

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Σὲ ... ἀκροτέρα

- 2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναι

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Οἱ ... γαιοκτήμονες ... τὰ ... λίθινα ... μὲ ... ἔνοικοι
.ερεύνει ... ένημέρινούν... Κατείκουν

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ;

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) Εἰς αλεύμα.

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ διάζολον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ
προήρχοντο οὗτοι ἡσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναικες ; ποίαν
ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

.Ναι ... προμήχαντο ... ἀλεύ... ταύτα... μαρτσίκου! ...
Χού... άκαρισμ.. .

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἐργασίας ;

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (έμπτοροι) κλπ. ;

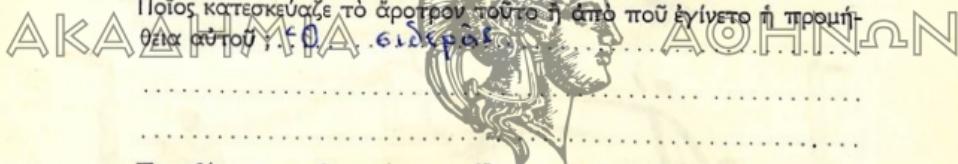
- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρου (βοῶν, αἴγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος;

*Διὰ... Γαϊνός... Μέγρου..., Λούνη... Μαι... οὐ γρ. Πρα-
θάτων.....*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *Κατά... τὸ... 1945.*

- ε'. 'Από πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργί-
και μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *Α.η.ο.. πό.. 1924.*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. υογόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπό ποῦ ἐγίνετο ἢ προμή-
θεῖα αὐτοῦ; ... *εταιρεῖα*

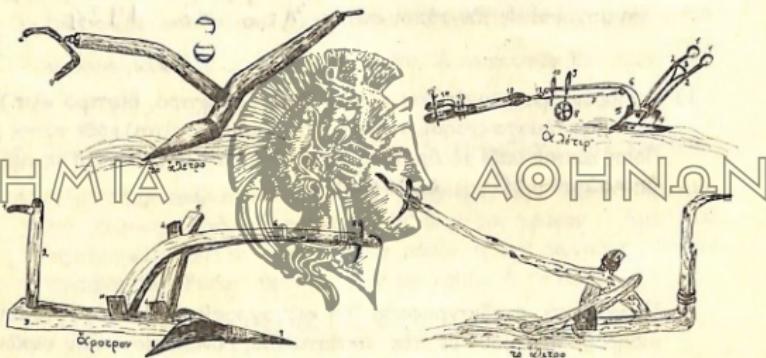
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους δονομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπό πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *1950.*
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Λαχανικήδικ.* *1966.*

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν στοχύων (δεματιῶν).
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1952
- στ'. 1) Τὸ ἔυλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ἔυλινον ἄροτρον : Ο...διοδ...ο.....καλλιεργεία
τέχν...ἔντεχν...ἀφό...τὸ...ἔντεχν...πρό...τέχν...
?ειρρημένετα...βιωτό...τέχν...εἰδη.ρούρ.ρέαν...—
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ἔυλινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία είναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ἔυλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὁνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. 6. 11.
2. 7. 12.
3. 8. 13.
4. 9. 14.
5. 10. 15.

⁽¹⁾ Εὰν είναι δυνατόν ἀποστέλλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιθάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἡ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

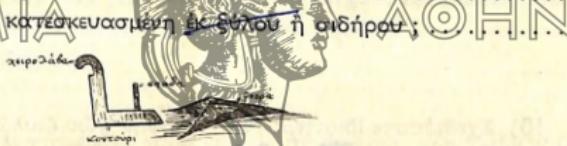
.....Γέ...νίδιο...δι?..δέλεβ.δ..τράβ.δ....τάμαρο.δ.....

Ωλ.ραφ.ιῶν.....

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ..Ο.ρθογωνίου..

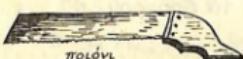
Παραλληλεπιδίδιου.

- 6) Ήτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξυλου ἢ αιδήρου;

Ο.ρθ...δέ...ἀνωτέρω...δέ.

Τ.ελ.κ.ούρι.,..Κ.ο.φίδι.,.....

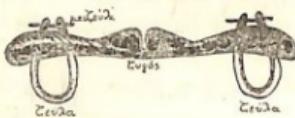
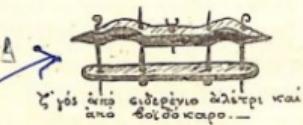

ἀρίδα

ρινὶ ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. Πίπτος, ἡμίονος, ὄνος.... **Βόες** ! **Αγρόχοι** ,.....
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἐν ;..... **Δύο**
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Διὰ τὰ Βόδια ναι

Σχεδιάστε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάστε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάστε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅ διποῖς τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάστε
αὐτὸν). **λουρι**
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;
- Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον...Τό...ζῶο...φ.έρει...ξν.α..

Χάμουρο... (χαμούρι)... θαύ... ξυλετέρωδεν...

Եմաքառն... Զ... յանչվի... Համ... ծեզօս. Ենգ-
շանութան... Տնից... ընտանիք... Անդանց... Երկ.

τερανικάρι. Το τραβηγλάρι ευθέσται μή
το αρίζει σιενός

ζ'. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποιος ώργωνε πταλαιότερον (η σήμερον), 1) ανδρας (ό ιδιοκτήτης του όγρου ή άλλος), 2) γυναίκα, 3) θηραρέτης. Σημειώσατε ποιά τι συνέβησα εις τὸν τόπον σας. Ο ανδρας.

του σχρού ή αλλος', 2) γυναικα- 3) υπερβητς. Σημειώσατε τηνα
πι συνιθεται εις τον τοπον σας. **ΑΝΩΝ**

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

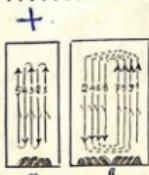
3) Πώς κατευθύνει ό γεωργός τά ζευγμένα ζώα (ή τό ζῷον) κατά τό σόργωμα μὲ σχοινί, τοῦ δποίου τά ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τά κέρατα τῶν ζώων η ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα η φωτογραφία).

Μέ... ξχοινί... μον... τό... ζν... ἄμρον... ζνα.

Տիկինու... Եթ... զայլը... մաս... բա... զետ... Եթիւ
ԿԵՎԱՐԻ ՏՈՒ ՏԻՒՆՈՒ. —

- 4) Σχεδιάσσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εύθειαν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- γ. ο. μως... εἰς... τὸ... σχῆμα... ει.*

ἢ δργώνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγινοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (ὄνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Μῆφο... 20... Ετῶν... Ξείρων

2.. ὀργάνωσις.... Μετά... τίκν... αρήσιν... τῶν.
Γραμμέρ... γίνεται... !... ήσυο... ὁργάσια.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήστε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Γίγνονται 3. ὀργάνωσις

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπορτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν-στάρῃ ἢ ἄλλο δημητριακόν...

? Αγρανάθαντις... γίνεται... μνά... 2... έτη...

4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; .. 1... κατά... τίκν... ηπαχή... καν... μέρινθώρου.

5) Ποια ἔργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .. Ασκενό... , οἴφω
ιδερι. εχεται... ρ... θιόρος...

β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἔργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ύνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αύτά. Μὲ ἑλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρῳ
τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον;

Μὲ... Τὴν... ξύραν.....

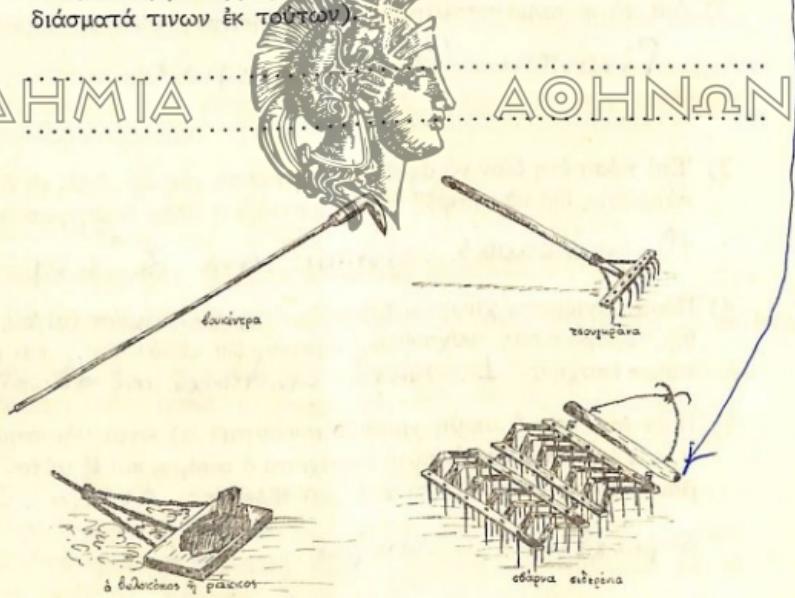
.....κακισίκια.. μετά... ξύραν.....
2) Γίνεται μετά τὸ ὅργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα);

Ξύρνισμα ναι.

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὅργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείουν καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

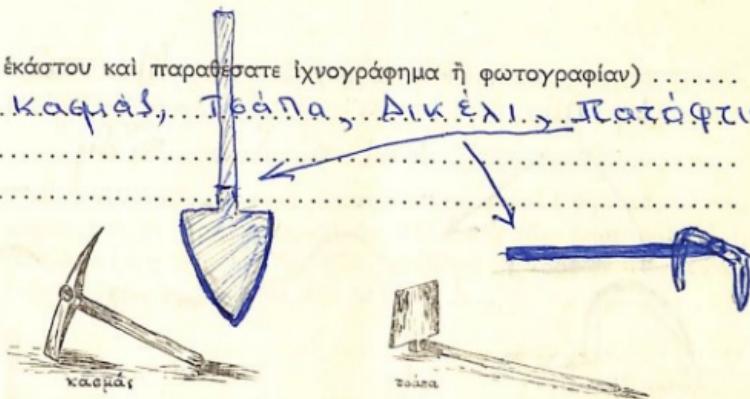
ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κή-
που π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Καριάδ., Τράπα, Δικέλι, Πατάθαριαρο.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἔργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Κανεῖς.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
Κατάρα γραμμής.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Τα ποτιστικά.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πραστίες (βραγγιές) καὶ ἄλλως.
Αύλακια.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

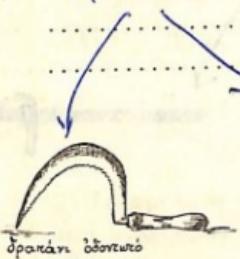
α.' Ἔργαλεια θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

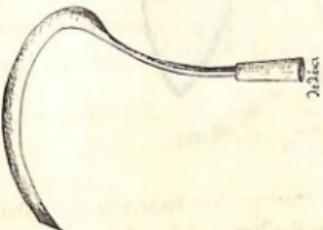
π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μὲ τὸ

Ἀρεπάνι

καὶ τὰ δύο αἰδὺ

δρεπάνι ὅδοντως

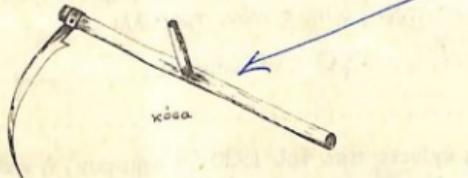
δρεπάνι
καὶ κόψη

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἄκομη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίστης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΗΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεια (π.χ. κόσσες) ἔθεριζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). **Κ.ο.δ.α.**

κόψη

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἢ τὸ ὁμαλή ἢ ὅδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
Ἄλλοι... οικαγονικαὶ... ἀλλοφ!... ἡ δρυντιώτη...

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (Σχεδιάσατε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;
? Απὸ... ξύλο... — Λαβή...

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) Οἰδην.φωνργύι
-
- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ δὲ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἑκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριών (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) Δια...μοηγί
-

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. 15...ξυντρ.γίων
-
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὰ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**

- 3) Ποὺ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλα πρόσωπα (γυναικεῖς ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

Οἱ...ἢ.διαι...οἱ...μεριτές...ταὶ...οιωδές...

ΤΟΝΝ

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριὲς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

η.ολλά...διμοῦ...—5.ἔως.6.—ἢ.οχι...—

η.ρόδ.τίρ...αὐτῷ...μετεύδητειν.—...ξυνέδως
ιερός.τίν...μετεύδητειν....μαν...θερίζει...ο

Θεριστῆς.

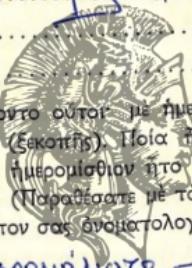
5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.? *Αγκαλιές*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποιον;

.....*καὶ... ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες.*

ΔΩΡΟΦΟΡΟΙ

2) Πῶς ἡμειβούντο οὗτοι: μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (εκοπῆς). Μοία ἡτο τὸ ἀμοιβή εἰς χρῆμα τῇ εἰς
εἶδος; Τὸ ἡμερομίσθιον ἡτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνέυ
φαγητοῦ; (Παρατίθεσται μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας διοικητολογίαν)

.....*Μὲ... μερονάτα... - 100. δρυ... ἡ μερονάτα
μετά... παροχῆς... φαγητοῦ.*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των);

.....*Τίσσοις... δίν... ἐφερον... εἰς... τὰ... ἀριστερά...
ράν... φέύραν... - ... παχνοί... δέ... ν.ο... των...
εις... μεση... μι... γυναῖρι.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

ΓΗΠΟΔΙΑΣΧΙΖΕΙΝ.....Ν. ΤΡΙΤΥ.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ναι..... ΦΙΛΟΦΩΝΙΑ..... ΧΩΡΟΝΔΙΑ.....
Τραγούδια.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἥψαταν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου μητράχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἴθισαν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....

ΑΘΗΝΩΝ.....

Δεν... αφύγουν.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ταῦτά χρωνια..... μέ... τρό... θερισμόν.....

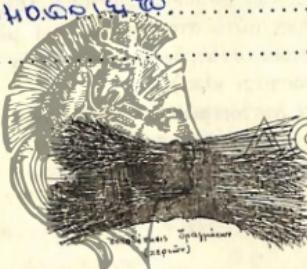
ξήρανσιν..... ναι..... τά... θερισμόν.....

2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιβεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες; Πῶς ἔδενοντο μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλος, σπάρτα κλπ. Κατά τὸ δέσμιον τῶν δεμάτιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετά παραθέσεως σχετικῶν σχεδίαστομάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τις... ἀχμαδιγ... τις... ναιρκα... ο. Δεξιγ
Τέκν... παμοδετεῖ... στό... δεκατικό.. λαρ
Σίνη... στό... δεκατι... — Τέ.. δέσινθο.. χιν
Τεμ... μισό.. τά.. γίδια.. τό.. στέλλα... τέ...
Δεκατικό... — Από.. γίργαλιν... δι...
Ξαρκνικό.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ὥρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ὅργοῦ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἔκει καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Μετά... τό... τίλασ... τέ... ακρα. γιαν... μαζίν
οντα... 13. 13... μει... χίνοντει... σι...
ετάβεις (θημονιγ) ... εις... εχήνα. 6. ταυ
ρον. μιδειρονιμίνα... μισό. 13. φετιάτα...

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... Κα... ουαρά...
·γίνεται... τών... θασιών...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή ἔξογωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν η φωτογραφίαν.... Μὲ... θασιώνη.

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν ζώων κατά τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ήσαν ναί, περιγράψατε πῶς εγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα η κοπή, η ξήρανσις καὶ η φυλαξίς αὐτοῦ.... Σηρόν. Σέλι. Τρ. Φλοινόβιωρο... ή... Ζανός, Μερά... Λασό. Σεργάκια.

Τηρ... Αναοιξ... Μαι. Μαρτ. Τρ. Τέλος. Απρίλιος., Μέρι - Τζεταν., Ζηρβίνιτσαν. Σεπ. Αυγούστου... Δέκατην... (Παγκαϊότερο... ή... Ζα. Χέρια., Σεπτεμβρίου... ή... Πρέσπεις μηχανες Δεσμούς)

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). ... Τόν... Οιαύκι. Ο. - Μὲ. Την.. Κρησσό.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετά τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) η Ξ. χρυσή ή ασημένια... α). γ). Διπλό-
να... και η Κάσσα. δ. εβίκατος.....

Γ'. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α' 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.
Σύγχρενη ράνθανον... εἰς ξύλον... Ηέροι.
Πρὸς τὸ ἀλώνισμόν.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν
δεμάτια. Εἰς τίνας τοπούς λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;
Αλώνια εἰς άγημονια.

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Υπῆρχεν τὰ αλώνια.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποίον θέσιν;

Συνάδωμα; Έξω τοῦ χωρίου.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλάς οἰκογένειας, πᾶς γίνεται ἢ χρῆσίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσου χρόνον ;.....

Δῆλος περιβολέας τερρετοῦ... Μέτρα... τάξη... σειρά...

Ἐναντίον... ἀνάθημα... διατάξεις... Εναντίον... ἀλούδη... πλάγια...

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλωνισμα καὶ πότε λήγει ;.....

Η θηρότον... ?Ιανόν... μέχρι... ἀρχής... ή οχι μέχρι της λήξης;

- 7) Εἴδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπτεδον ἐκ χώματος), πετράλωνο (μὲ δάπτεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματάλωνο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ηῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστοῖν ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνοι· Καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω ποιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπτρου βιῶν καὶ ἀχύρων).....

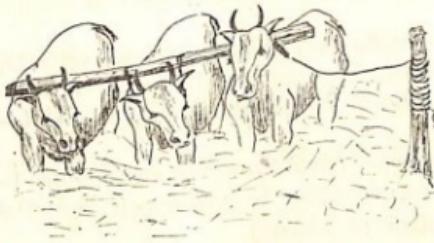
?Επισκευής... ήμ... λεπτού...

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἢ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὥρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;.....

Η! Οχι.....

- 10) Πᾶς γίνεται ἢ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλώμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οίονδήποτε ἄλλον.
Γενοθέτουνται... ταῦ δεκάτια... μυκλινά... 676. α.-
Γιάννα... ψύλλα... ταῦ... δέκατηα... νά... φρέσκα... γαλ...

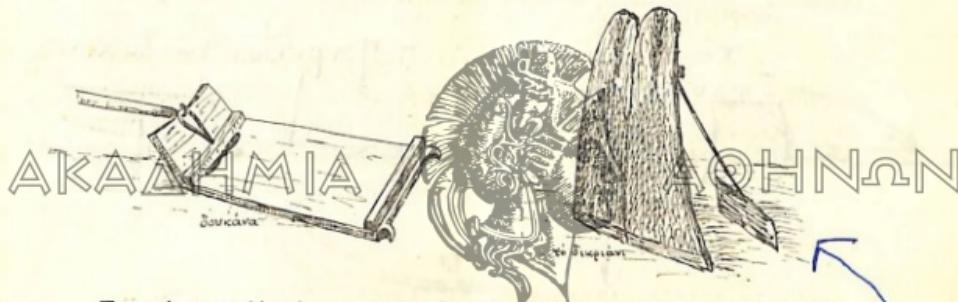

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποι-
ήσεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
- a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφέρουσιν ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ βούλινος στῦλος, ὥκουν δύστικρων (καπούμενος στηγερός
στρούλουρας, δουκάπι, βουκάνη κ.ά.), απὸ τοῦ ὅποιού ἔξαρτών-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνιστέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

- β) Πῶς ζεύνονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες,
αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἄκομη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἵχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

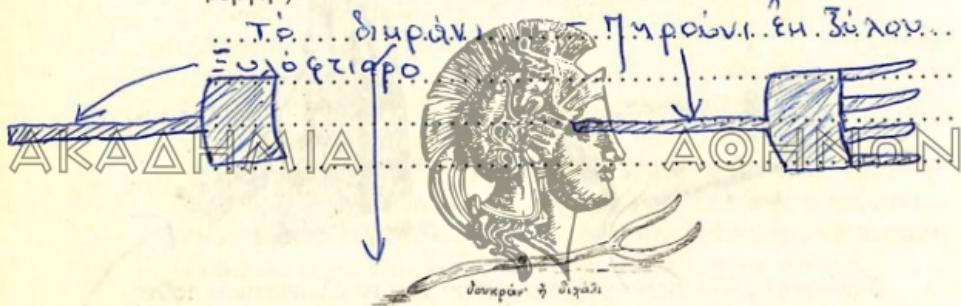
Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

? Ε. Γενούντο... τά... γῶνα... διεγέ... δουλάνη...
μαί... μικριερά γέροντο... μανιλικάδ... ἐν τῷ
τοῖν... ἀλιγνιόν... μίχρι... τοῖν... μαδηνή...
τά... στελέχν... μαί... γ.ν.η... ἀχν.ρ.δ.ν.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπταναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

¶ Αρχιγέ... μέ... τίν... εύαπονή... τοι... μ.λ.ι. δν
μέχρι... την!... Διδύμος... αντού... —

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα λείπουν στην παραγωγή της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας; (Εις τινας τόπους χρησιμοποιεῖται έπιμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφῆν):

- 13) Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς ;

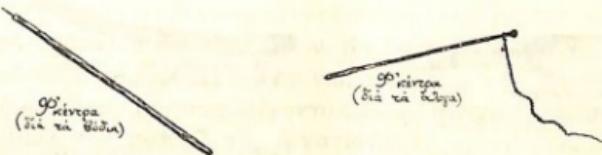
Nau

- 14) Ὡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόθεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; ('En Kρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποιά ἡ κατασκευή της ; (Σχεδίαστε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).....

Г. б. Копытки.

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

.....Στρώσιμο... — 1. Στρώση.....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

.....Στρώση.....

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἴδικά του ζῷα ή ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. πασπάνδες, καλούμενοι ἀλωναράτοι καὶ ἀγωγιάτες), μὲ μῆτραῖς ετχού ρόδια ή ἀλογαὶ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

.....Οἱ... ἴδιοι... οἱ... γεωργοί.....

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΛΟΓΟΤΥΠΟΝ

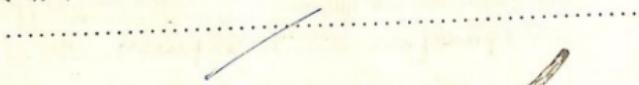
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἀλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυες π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλου (τὸν κόπανον) ή μὲ ἄλλον τρόπον ; (Βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

.....Οχι.....

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκεύαζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

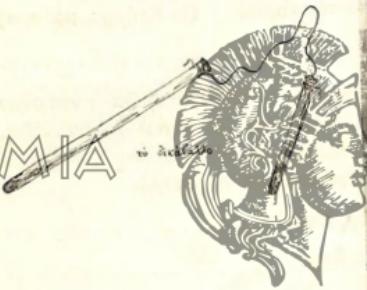

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακά ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

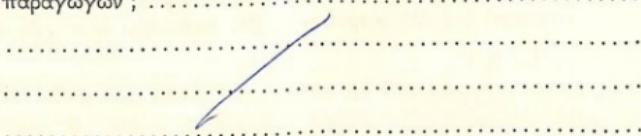
Σέλινο καρπούλιστό διὰ τὸ κοπάνερα
μαζεὺς αρρεῖς μηματεριαλιστέν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

"Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; "Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακά μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλούντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἔδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζφων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποῖα;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συντελεσθέντας κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

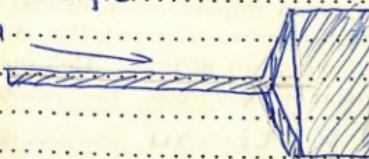
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἴτωλίᾳ: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ παῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....Σωρό.....

Μὲ τάν... ρ. φ. κάμα

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ὅλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποιὸν σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Հայոց պատմութեան համար առաջ կազմակերպված է աշխատավոր համակարգ:

- 2) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο:
φυτάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Մէ... Ենք... Այսօնա... ու այլ... խօժքնաք.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποιος λιχνάζει (άνεματά); Άνθρωπος, γυναικαίκη ειδικός λιχνιστής ήπ' αμοιβή; Ο... άνθρωπος...

- 4) Πώς λέγονται τά χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τά ὅποια μετὰ τὸ λίχινστα παραμένουν μετά τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πώς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζέψων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

..K. o. e. b. a. g. p

- 5) Πῶς γίνεται η ζεῦξις τῶν ζώων διά τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (*Ἐν*

Κρήτη: ξεβαθιύλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

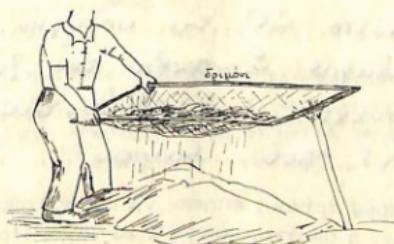
Μὲ τὴν κοσκίνα

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρύνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ διὰ σπλάνκνων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

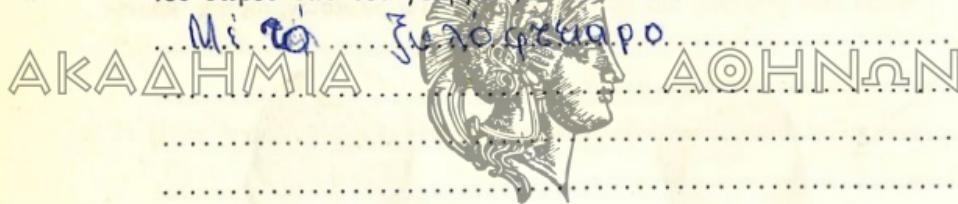
ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ δπὸς διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὑλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

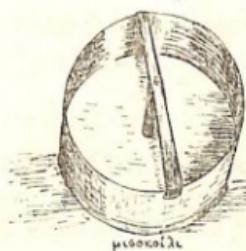
-
-
-
-
-
-
- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δέ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

- 8) "Αλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σῆτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. . . Γίνεται. . . Μάγιστρα. . . Ζεύ. . . Βιορού. . . Λέσ. . . Ξένιο. . . Ενεργεύειο. . . Σέλ. . . Τάκη. . . Ναρμάν. . . Ταύ. . . Βιορό. . . Μίχρι. . . Ιάν. . . Σέδαρος. . . Σ. . . Ζαβή. . . Σ. . . Ξυλό. . . Καρόν. . . Σα. . . Ζεν. . . Βιονεχώρ. . . Βιβαδ. . . Εργατικού. . . Σέρ. . . Συλέαρ. . . Σένι. . . Ηραριάρ. . . Σ. . . Σερ. . . Βιορίν. . . Ζεν. . . Βιονεχώρ.

- γ'.1) Ποῖαι δόφειλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ὄλωνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ὄλωνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἵχνογράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

- 2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἶδος είς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

- γ) τὸ γυντιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἵχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (είς ποια δοχεῖα) ἢ είς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς είς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ΦΙΔΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙ

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ είς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; Εις οχυρων .

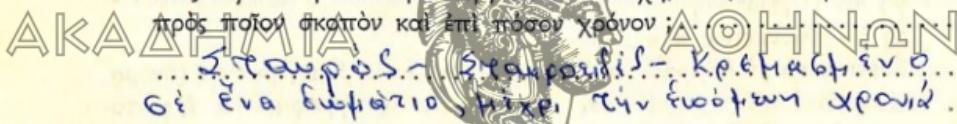
- 5) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή διαλογή του σπόρου. Κατά την διάρκειαν του θερισμοῦ από τους καλυτέρους στάχυς ή μετά τὸ ἀλώνισμα ;

Μετά τὸ στάχυν ιεμα.

- 6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρὸ του θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ή μετά τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ή ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Μετά τὸ θέρισμα.

Πώς λέγεται ή πλεκτὴ αὐτῇ ; Ποιον τὸ σχῆμα της ποῦ φυλάσσεται. πόρος ποιού σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ήμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ιουνίου (Κληδόνου), Αποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ιούνδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

Εις ποίας ήμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιὰ αὔτη ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

.....
.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

.....
.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰξ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν. Τὰς κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

.....
.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

.....
.....
.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....
.....
.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) . . .

4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοιώματοῦ Ἰουδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφήν του έθιμου εις τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ · ΑΘΩΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

6εξις 17.

1). και οὐνεχία μεταφέρεται εἰς τὴν ἀποδίκην
εἰσὶν νὰ χρησιτούσιντοῦ τὸν χειμῶνα.

Τὸ Γριφῖτζι θεωρεῖται τὴν Ἀνοίξι μὲν ὅτι
3 ὄργανά τοις περιβάλλοντας οὐνεχία μεταφέρεται
ὅτι 40 στίχους 4-5 φορές τέλος χρόνο, για 4-5
χρόνια, ζυγούνται, δινοτα (σύνος & ζωός) και
ταυτοδιερεύται εἰς τὴν ἀποδίκην.

σελίς 1.

- 1). Η Σωβόρος συναδέεται με την καταχώριση
20.000 εγρ. γερίου έχρημα που θα βοσκάται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

6εχις 1.

Η περιοχή κωνσταντινουπόλεων καταγέγεντη ήσσος των επεριφερειακών κατοικους κατά το 1924, οι έποιοι είναι Πρύτανες της Μικράς Ασίας.

Τηρό τον 1924 ή η περιοχή ήτο πληριεστένη εις δύο γνήσια ποι τα κατάκτησαν δύο Τούρκια-κάδες (Γαλουχίμονες) α) Οι άστεροι της Ιονίου Πελοποννήσου β) Άστεροι Καραγεωργίου. Κατοικοί Βεροιας.

Αὗτοι έβαλαν σύρα την θέση της μεροκής των εις Μεσογειακής (Κονιόρδος) προς μεσογειακήν ίων από την οποίαν μήρους της έσοδεις, κατά το 1924 "Όταν ή η περιοχή μετονομάστηκε ήσσος επιφερειακής μαρούνας, το κράτος έσυναλλαξίσθη 10.000 εργάτηματα μαζί τα δίενειρη εις αυτούς

6εξις 28.

8). Με την ωρή μετρούσα το ίδιο
τούς αυτούς (μετρώντας το ίδιο συγκρινό),
και μετά από την τρίτη διαχορίζεται
η ποσότητα των ουδας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ